

Innspill til Utviklingsplan ved St. Olavs Hospital 2023-2026

Klimaendringer er blant vår tids største helseutfordringer. Det er mulig å redusere omfanget av skadene, men da haster det å redusere de globale utslippene. I tillegg står helsesektoren for ca. 4,4% av klimagassutslipp globalt. St. Olavs Hospital har ansvar for pasientenes helse ved sykdom – men også ansvar for å forebygge dårlig helse i befolkningen. Vi mener derfor at de er forpliktet til å redusere sitt eget klimaavtrykk.

Vi er glade for det arbeidet som er gjort for å vedta felles klima- og miljømål for spesialisthelsetjenesten. Det er positivt at St. Olavs Hospital viser til disse målene som en del av sin utviklingsplan 2023-2026, selv om vi skulle ønske at sykehuset satte seg mer ambisiøse mål enn det som er skissert i planen. Samtidig er det symptomatisk at arbeid for klima og miljø blir beskrevet som atskilt fra sykehusets øvrige utvikling. Som Cecilie Daae, adm.dir. i Helse Nord RHF, uttaler i Spesialisthelsetjenestens rapport om samfunnsansvar 2021, så bør miljø og bærekraft spille en rolle i alt sykehuset foretar seg.

Vi mener også at spesialisthelsetjenesten har et ansvar for å strekke seg utover det minimum av klimamål som kreves for *kanskje* å etterleve Parisavtalens mål om maks 1,5°C oppvarming, og for å være et eksempel til etterfølgelse i raske og dype endringer i forbruk, avfallshåndtering, og utslipp av klimagasser. Bedring av utsiktene er mulig, men det haster å sette i gang konkrete tiltak.

Med bakgrunn i disse generelle betraktninger har vi følgende konkrete innspill til handlingsplanen:

- Vi savner at klima og miljø løftes fram allerede under kapittel 3, *Kultur og satsingsområder*. Bærekraft må stå som et overordnet prinsipp i alt arbeid med pasientsikkerhet, innovasjon, og forbedring. I tråd med dette etterlyser vi at hensyn til klima og miljø inkluderes som del av målbildet under alle hovedpunktene «4.1 Pasientens helsetjeneste,» «4.2 Ta i bruk ny kunnskap og teknologi» og «4.3 Rekruttere, utvikle og beholde personell.»
- Vi etterlyser tydelige og ambisiøse mål for klimagassutslipp hos underleverandører. Hovedmålet er å redusere utslipp med 40% innen 2030 og være et “lavutslippssykehus” innen 2050, men da er ikke utslipp fra innkjøp av varer og tjenester medregnet (Scope 3). Vi er kjent med at Sykehusinnkjøp arbeider med å skaffe oversikt over indirekte utslipp tilknyttet varer og tjenester, men vi mener at dette er av særdeles stor betydning og bør også belyses i handlingsplanen. Helse Bergen har siden 2013 ført et klimaregnskap som også inkluderer tall fra innkjøpte varer og tjenester, og funnet at 90% av deres utslipp kommer fra denne kategorien.
- Helseforetakenes felles miljømål bør ansees som et utgangspunkt, og ikke et slutt punkt, for miljøarbeidet. Vi savner at handlingsplanen inkluderer lokale klima- og miljømål som går utover de vedtatte fellesmålene, og som hadde vært med på å vise at St. Olavs Hospital tar dette området like alvorlig som sine øvrige ansvarsområder. Hvordan ser man for seg at St. Olavs Hospital kan være et fremragende og innovativt sykehus, også i miljøarbeidet?

Vi håper at St. Olavs hospitals utviklingsplan kan legge grunnlaget for bærekraftig utvikling av helsetjenestene i hele regionen.

Med vennlig hilsen

Knut Mork Skagen
Styreleder

Ragnhild Vereide
Styremedlem